

... HOZZÁ FOGOTT A BORBÉLY MESTERSÉGHEZ. (Lásd a 26. lapon.)

XLIV. kötet. 2. szám.

Ára negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen minden vasárnap, 16 oldalon.

1893. január 8-án.

ROSZCSONT FERKE VISELT DOLGAI.

— Elmeséli Ida néni. —

Ujabb csinyek és rugaszkodások.

(Folytatás.)

II.

Nénikék a kávé mellett zengik a Ferke dicséretét. —

A Puffi kutya.

AGY két-három nappal Gerendai káplár uram elutazása után, Varjasdnyé asszony (Ferke édes anyja) meghívta ozsonnára a rokonság nagyját-apraját, más szóval: a városban lakó néniket a gyermekeikkel. Tette pedig azért, mert be akarta mutatni az új Ferkét: azt, aki a Gerendai káplár ur nevelése alatt megváltozott, a megtért, a javult, a rendes, csöndes Ferkét, ki eddig bizony hadi lábon élt az egész rokonsággal.

A nénik számára az ebédlőben terítettek, a gyermekek részére pedig egy másik szobában, mely az ebédlőtől távol esett. És ez nagyon jó volt így, mert Ferke meg nem állhatta, hogy a gyermekeket ne püfölje, rugja, vagy meg ne ránczigálja a hajukat. Persze, akit így megtisztelt, nem türte békével a tréfát, hanem ha erősebb volt, vissza vágott és lett belőle nagy dulkodás, verekedés; ha pedig gyöngye volt, akkor elbődült és keservesen sirt. Mivel azonban a gyermek-szoba messze volt az ebédlőtől, nem hallatszott be a zaj — és a nénik elhihették Ferke édes anyjának, hogy fiacskája olyan szelid lett akár a bárány.

Ki volt adva a parancs, hogy Ferkét lássák el bőven minden jóval. Lizi, a szobalány, meg is tette, mert tudta, hogy az urfi csak akkor marad veszteg, ha tömheti

magát. A telhetetlen Ferke azonban nem érte be azzal, amit neki adtak, és egyre dohogott.

— Szép ozsonna, mondhatom! A tisztelt asszonyságok ott beun megesszik a szép gyümölcsöt, nekünk meg a férgese marad. Nekünk penészes befőttet adtak, meg olyan süteményt, amit ők már beun elmorzoltak, össze nyomkodtak és félre dobtak. Nekem bizony nem köll!

A cseléd-lány a gyerekek szobáján keresztül az ebédlőbe sietett, kezében pompás tortával. Ferke rákiáltott.

— Ide azzal a tortával! Hallja?

— Majd később! Előbb a nagyságáéknak viszem, felelé a Lizi.

— De nem viszi! Adja ide rögtön! parancsolá Ferke.

— Már azt nem teszem, kacagott Lizi. Ezzel kirántotta magát az urfi kezéből és elsietett, mert nagy veszélyben forgott a szép torta. Ferke a tiz körmével ki akarta hasítani belőle a maga részét; de a kudarcra olyan piros lett mérgében mint a pipacs.

— Azok a telhetetlenek! kiáltotta dühében. Aszú-borocska meg százféle torta köll nekik, és mi itt koplalunk! Várjatok csak!

Ebben a pillanatban vendég jött be, akit nagy öröm-rivalgással fogadtak. Ez bizony nem volt más mint Puffika, a Mili néni hires kutyácskája. Az ebédlőből kiszökött a gyermekek közé, akik kézzel kézre kapták. Hogy Ferke meglátta Puffit, ördögi gondolata támadt.

Az ebédlőben vigan folyt a csemegézés. Nevettek, tréfálóztak és nagyon jól mulattak. Az asztalfőn Emilia néni, a gazdag Emilia néni ült, és onnan vitte a nagy szót. Pompás jó kedvében volt ma; kijelentette

Varjasdnyé gyerekeinek mind; és Ebben a lőbe a j

— M

ért! Pu

A né

udvarra

ság. Fe

ott kü

tott, s

Puffikát

tunk s

kézzel t

ivott ol

kusban

a produ

Miko

el akar

gombj

lanatba

befőtt,

porcel

a gyüm

mi még

A h

Ferke

Varjasdynének, hogy ő kész Ferkét jó gyerekek tartani és vele együtt a nénik mind; és éltették is a jó, a derék Ferkét. Ebben a perczben hirtelen beront az ebéd-lőbe a jó gyerek és elkiáltja magát:

— Mili néni... Mili néni... az Isten-ért! Puffi a kutba esett!

A néni iszonyu sikoltással rohant ki az udvarra a kuthoz, utána az egész társaság. Ferke maga maradt a szobában. Mig ott künn a néni ájulozott, sirt és jajgatott, s mig a béres a kutba ereszkedett és Puffikát keresték, addig a mi Ferkó barátunk szörnyü pusztitást vitt véghez. Két kézzel tömkölte tele a száját, zsebeit; evett-ivott olyan gyorsasággal, hogy egy czirkusban mutatvány-számba ment volna ez a produkció.

Mikor hallotta, hogy jönnek vissza felé, el akart szaladni, de az abrosz rojtjának a gombjában megakadt, és a következő pillanatban már a földön hevert minden: a befőtt, az aszabor, a sütemény, az üveg- és porcelán-cserepek, (Lásd a képet a 20. lapon.) a gyümölcs, a czukorka, a sajt és tudja Isten mi még össze keveredve!

A hölgyek már az ajtó előtt voltak. Ferke letépte magáról a rojtot, s egy másik ajtón kiugrott.

Hárman is fogták karon a roskadozó Mili nénit, aki alig birt magához térni. A nagy ijedségtől egyre sóhajtozott, pedig már karjában szorongatta kedves Puffikáját, akinek csakugyan kutya-baja volt.

Mikor az ebédlőbe jöttek és az ozsonnát a földön látták, akkor a Ferke édes anyján volt a sor, hogy ájulozzék. A nénik elszörnyüködtek, mikor a rettenetes felülást látták. Egy-kettő meg alig bírta elfojtani a nevetést.

Persze kisült most, hogy Ferke barátunk csak azért bolondította ki a társaságot, hogy ő szabadon garázdálkodhassék, míg a nénik kívül lesznek.

Szó sem volt róla, hogy asztalhoz üljenek. Vége volt a jó kedvnek. A nénik haza mentek; Varjasdyné s Mili néni lefeküdtek, mert bele betegedtek a nagy boszuságba.

Nem mondom mi történt Ferkével, mikor késő este haza vetődött. Képzeltetitek, hogy bőven kikapott ezért az új csinyért.

Menjünk most inkább látogatóba Mili nénihez, akinél ott van mind a többi néni is, és hallgassuk egy kicsit, mit beszélnek? Természetesen Ferke öcsénkről szól az ének.

— Hja, a rossz nevelés! Ez az oka mindennek! sopánkodott Teréz néni. Hányszor mondtam Bertának (így hívják a Ferke mamáját) hogy ne kényeztesse úgy a fiát. De nem hallgatott a jó tanácsra. Bezzeg most nem bir vele!

— Ugyan ne okozátok szegény Bertát! pattant föl Czenczi néni; nem tehet ő róla. Olyan rossz volt ez a kölyök már a pólyában is, hogy még én sem láttam mását Ugy bögött egész éjjelen át, hogy a szomszédok elhurczolkodtak mellőlök, a cselédek pedig megszöktek a háztól. Nem volt édes anyjának egy nyugalmas órája sem éjjel, sem nappal. Csitítani köllött minden áron, mert bele betegedett az ember, ha ezt az örökös bömbölést hallotta.

— Igaz is, mondá Anna néni; és amint nagyobbra nőtt, mind rosszabb is lett. Hányszor kellett a szakácsnénak éjjel után fölkelni és az urfinak ezt vagy azt főzni, amit éppen megkívánt. Ha jóllakott, ismét elaludt; de ha nem adták volna neki azt, amit kért, ordított volna reggelig.

— Ó, az én Ferke öcsémnek pompás ötletei voltak mindig! nevetett Róza néni. Különösen az tetszett neki, ha az embert éjjel fölverhette nyugalmából. Vagy három éves lehetett, mikor édes anyja kijött vele hozzám falura. Egy szép holdvilágos éjjelen, ugy éjféltájt, fölérez és elkezd bögni, hogy ő sétálni akar menni. Csititgattuk,

adtunk neki csokoládé-bonbont, de hiába. Sirt, toporzékolt, úgy hogy engedniünk kellett. Ráadták a szép ünneplő ruháskáját, a gombos topánt, az új kalapot, a keztyűcskét — egészen amint ő kelme parancsolta. Aztán az Erzsida a karjára vette és kiment vele a faluba sétálni. Még a napernyőt is ki költött nyitni! Szegény dadának leragadt a szeme az álomtól. A faluban a kutyák majd lehúzták, de

Ferke csak azt parancsolta, hogy tovább menjenek. Szerencséjökre találtak a bakterral. Ez éppen a Ferke füle mellett hatalmasan fújt bele a tülkébe. Az urfi megijedt a fura hangtól és haza kívánczolt. El is ment a kedve az éjjeli sétáktól, mert félt a baktertől.

— Azt hiszem, nálatok beállt akkor kotlónak is, nevetett Czenczi néni.

— Nem, azt otthon tette, mondá Róza néni. Berta valami ritka fajtájú tyuktojást kapott és ezeket ki akarta költetni. Elültetik a kotlóst és ugyancsak rejtegették Ferke elől, de hiába. Mikor vagy nyolcz napig ült rajta a kotló, Ferke ráakadt,

Lekergette a tojásról a tyukot, akárhogy rimádkodtak neki, hogy ne tegye. Aztán maga ült a tojásokra, hogy ő lesz a kotló. Amint ráült a fészekre, nyomban összezúzta mind a tojást, és ezzel örökre vége is volt a költésnek. Szegény Berta sirt mérgében.

— Biz' én nem sirnék, hanem úgy megvertem volna azt a kölyköt, hogy még! állította Biri néni.

— Azt te csak úgy hiszed, mondá Anna néni; nem

hiába keresztelték ezt Roszcsontnak, nem birt avval senki. Ha egyszer valamit a fejébe vett, nem tágitott, ha ezer darabra tépték volna is. Egyszer magam voltam tanuja az ilyen jelenetnek. Arra nem birták rá szoktatni a jeles legényt, hogy rendesen lefeküdjék. Várni köllött minden este, míg valahol

A FÖLDÖN HEVERT MINDEN. (Lásd a 19. lapon.)

elnyomta
köztették
kertben t
Mikor ma
Juczi szo
de Ferke
dott a pa
az ágyba
bálták el
ébredt é
ágyba!»
gény cse
Vagy eg
az urfit.
fordult é
beszalad
De ott is
»A pad
kát nyor
gához és

— Na
már fára
szire el
ban talál
pedig a
tején la
rejték-he
el akart
ból csen

— Sz
ját, mon
küdt a s
Bertána
maradjo
lesz. Be
az ágy
A szaká
is, mik
nehogy
is anna

elnyomta az álmot, aztán nagy bajjal levetkőztették és az ágyba fektették. Egy este a kertben talált elaludni egy hosszú fapadon. Mikor már szépecskén horkolt, oda megy a Juczi szobalány és be akarja vinni a házba; de Ferke fölébredt, görcsösen bele kapaszkodott a padba és azt kiáltotta: »A paddal az ágyba!« Vártak míg újra elalszik és próbálták elvinni; de alig nyultak hozzá, fölébredt és újra hajtotta: »A paddal az ágyba!« És úgy rugdalózott, hogy a szegény cselédnek majd kiütötte a szemét. Vagy egy óráig állt ott a leány és leste az urfit. Végre ez mélyen elaludt, egyet fordult és lezuhant. Most felkapja a leány, beszalad vele a házba és bedobja az ágyba. De ott ismét fölébred és félálomban kiáltja: »A padot! A padot!« Valami deszkácskát nyomtak a karjába azt szoritotta magához és úgy aludt reggelig.

— Nagyobb baja volt Bertának, mikor már fára tudott mászni a fiu és megszire elmenni. Sokszor a harmadik faluban találták meg, úgy elkószálgatott; vagy pedig a ház födelén, meg a nagy fák tetjén lakott. A kémény mögött volt egy rejtek-helye, oda vitt el mindent, amit csak el akart dugni, különösen amit a konyhából csent el.

— Szépen tréfálta meg egyszer az anyját, mondá Czenczi néni. Kanyaróban feködött a szentem és az orvos a lelkére kötötte Bertának, vigyázzanak rá, hogy az ágyban maradjon a gyerek; mert ha meghül, vége lesz. Berta ott ült éjjel-nappal hűségesen az ágy mellett és őrizte az ő drága kincsét. A szakácsné kihívta egy perczre, de akkor is, mikor kiment, az ajtó kilincset fogta, nehogy kiszökhessék a drágalátos. Kellett is annak ajtó! Kimászott az ablakon és

alló! . . . mint a mókus csuszott fel egy ropant bükkfára, mely ott az ablak alatt volt. Alig hogy elhelyezkedett a legmagasabb ágon, Berta és a doktor belépnek a szobába. Keresik a beteget az ágyban, az ágy alatt — nincsen! Végre ráakadtak. Egy világért sem akart lejönni, míg meg nem ígérték neki, hogy paprikás halat kap ebédre. Így aztán mégis kegyeskedett leereszkedni magas polczáról. A kedves ételének nem tudott ellenállni.

— Ha a gyomorról van szó, akkor enged nevetett Czenczi néni. Mert torkosságban alig akad párja, és olyan hatalmas evő, hogy tán az országban egy fiu sem mérkőzhetik meg vele. Hányszor telepedett le a sütő-kemence mellé és ott várta-leste türelmesen, amíg megsült a kalács, béles vagy pogácsa. Aztán azon módon, amint onnan kikerült, míg egész forrón bekapta. Azt is láttam, hogy mikor a szakácsné ki-sütötte a fánkot, ott leste a gyerek, és amint kivettek egyet a zsirból, menten bekapta, úgy, hogy nem birt össze gyülni három darab sem. Nem került az nap fánk az asztalra, mert Ferke urfi mind bekebelezte.

— Azt az egész galibát ma csakis azért tette, hogy torkoskodnia lehessen, mondá Biri néni.

— Ezer a szerencse, hogy valóban nem dobta Puffit a kutba. Tőle az is kitelik! sóhajtott Mili néni. Szegény Puffika! . . . hányszor gyötörte már meg az a gaz kölyök. Nem csuda, hogy megugatja, mihelyt meglátja.

— Abban telik öröme, ha kinezhatja a szegény állatokat. Az én macskámat is majd megölné, ha megkaphatná, mondá Mari néni. Nem rég borzasztó lármát hallok az udvaron: sziszegést, miákolást,

nyávogást és gágogást. Utána nézek, hát uramfia!... a rossz fiu egy ketreczbe zárta a gunárt a macskával egyetemben. Majd megölték egymást a bolond állatok. A rövidet mégis a macska huzta, mert a gunár a szárnyával csapdosta és a csőrével egészen össze vérezte. Ha csak néhány perczel később jövök, vége az én szegény Czinimnek!

— Én pedig arra is tudok példát, hogy Ferke egy állat iránt mutatott jó indulatot. Ez pedig nagyobb csoda, mondá Róza néni.

— Az lehetetlen! kiálták a nénik. Talán tévedsz.

— Már pedig az úgy van, amint mondom, nevetett Róza néni; csak hogy nem volt abban köszönet. Mikor két év előtt nálam volt, megesett a szíve a Riskámon, hogy szegénykének az esőben kell a mezőre kimennie. Kivitte hát édes anyja drága selyem ernyőjét, kifeszítette szépen és oda kötötte a tehénke szarvához. Volt nevetség, mikor meglátták a Riskát a selyem ernyő alatt. De a tehénke nem tetszett az új módi, neki vadult egészen, fel és alá szaladt az udvarban, rázta a fejét, öklelni próbált, végre neki ment a falnak és az ernyőt száz darabra törte, hogy soha többé nem vehették hasznát.

— Ilyen csínyeket én is mesélhetnék róla százával, mondá Biri néni, de...

E perczen kinyílt az ajtó és belépett Varjasdy ur Ferkével. Azért hozta el az ő szerelmes magzatját, hogy bocsánatot kéreszen vele Mili nénitől a gonosz tréfiáért. Puffi mérgesen ugatta meg Ferkét. Mikor a kutyát elhallgattaták végre, Ferke elmondta a mondókáját, amiből senki egy szót sem értett, olyan csöndesen motyogta. De hát a szülei kedvéért olybá vették, mintha minden szavát hallották volna. Aztán kezét

csókolt Mili néninek — aki még ez egyszer megbocsátott neki, és hegyébe még néhány jó tanáccsal kedveskedett neki. A nénik is megtoldották, úgy hogy egész kis prédikáció lett belőle, melyet Ferke alázatos pofával hallgatott végig. Hogy a lelkére veszi-e majd? — azt nem merem állítani.

(Folytatása következik.)

SZEGÉNY PÁRA!

Ó, MIT látok „Kis Lap”-omban!

Egy lovacska nagy nyomorban.

Farka csitri, feje kába,
Keresztbe áll a négy lába.
Szeme bágyadt, füle csüggedt,

Szörös alsó ajka pittyedt.
Hejh!.. sok az ehhez hasonló —

Azt hiszem, hogy omnibusz-ló.

Ha kinézek az ablakon,

Szegényt mindig megláthatom.

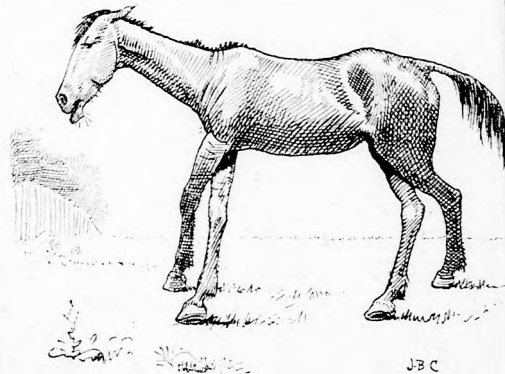
Ó-Budától a ligetbe

Napestig szolgál ügetve.

Csakis az van vigaszára,

Hogy másodmagával járja...

Szegény pára!

J.B.C.

A KICSERÉLT TUPI.

— Hihetetlenül fölfordult história. —
(Képpel a czimlapon.)

LBUSULTAN. szomorú gondolatokba mélyedve hevert Tupi a kályha mellett. Ott a jó meleg zugban volt az ő pokrócza. Fejét első lábai közé nyugtatva bánkodott.

Aki látta, talán el sem hitte volna. Már ugyan mit busulhatna Tupi? Három vármegyében nincs kutya-pajtása, akinek olyan jó dolga volna, mint neki.

— Meghiszem azt, hogy irigyelnek, sóhajtá Tupi. Pedig ha tudnák! Persze, azt mondják, hogy szép vagyok. No, igaz is. A magam fajtájában szeretném azt a kutyát látni, aki szebb. Olyan nincs. Meg a minap mennyire dicsértek!... milyen jó nevelésű kutya vagyok, milyen okos, engedelmes, barátságos. Tudom magam is. És bizony talán szerénytelenség nélkül büszke lehetek magamra, elmondhatom hogy keresni kell a páromat. De hát így aztán még csak annál szomorubb az én sorsom.

Hogy mért volt olyan szomorú a sorsa? A milyen jó és hűséges volt Tupi, azt a világeért el nem árulta volna. Mert akkor a kis gazdájára kellett volna árulkodnia. Ezt pedig az igazi hű kutyácska nem teszi mikor igazán szereti a gazdáját, mint ő szerette Bélát.

Az már nagyon furcsa lett volna, ha Béla is nem szerette volna Tupit. Dehogy nem szerette! Nem volt kedvesebb játszótársa Tupinál. Alig engedte meg, hogy össe Emilke is elmulatgasson vele. Csak-hogy Béla egészen a maga módja szerint játszogatózott az ő Tupijával. Ennek a módnak pedig voltak kellemetes és voltak nem éppen kellemetes részei is.

Tupi nagyon kellemesnek találta, mikor együtt lakomáztak. Nem volt olyan jó falat, hogy Béla meg ne osztotta volna kutyácskájával. Egyszer azonban így szólt:

— Hallod-e, Tupi! Ha megeszed a csirkepecsenyét, szalonnás gombócot, akkor meg köll enned egyebet is. Sültet akármelyik közönséges kutya megeszik. Neked több a kötelességed. Nézd, itt van a pompás ezetes ugorka. Ebből egyél!

Tupi éppen csak hogy hozzá szagolt, aztán tüszkölve elfordította az orrát.

— Ohó, barátocskám! Nem szabad viszsza utasítani a szives kínálást. Megeszed ha mondom!

Nyakon fogta és bele tömte a csipős ezetes ugorkát Tupinak a szájába. Aztán nagy küzködés folyt köztök. Tupi mindenképp szabadulni akart a kellemetlen csemegetől, de Béla össze fogta a száját és addig-addig erőltette, míg Tupi nagy kinjában végre is lenyelte a neki szörnyen rossz falatot. Egészen elmúlt a kedve attól, hogy együtt lakomázzon kis gazdájával. Mit érnek a jó kövér falatok, ha ilyen konfekt a vége! De hiába akart elsompolyogni, Béla fülön fogta és minden nap ilyenformán lakomáztak.

— Persze, akik irigyelnek, azok csak a jó csirke-czombra gondolnak, sohajtá Tupi. A játékból is csak a mulatságosabb részt látják.

Csakugyan, a játéku rendesen csak Bélának volt egészen mulatságos. Mert ő mindig ki tudott valamit gondolni, ami Tupinak nem volt egészen inyére. Mikor együtt futkostak, kergetődztek: azt Tupi nagyon szerette és vigan kaffogott hozzája. De aztán Béla egyszerre csak nyakon csipte.

— Szaladni nem nagy mesterség, Tupi barátom. Most fára fogunk mászni. Azt is

meg kell tanulnod. Már csak nem illenék, hogy valami hitvány kis macska többet tudjon náladnál? Itt ez a nagy fa. Várj csak, kissé segíték. Fölteszlek erre az alsó ágra, aztán kapaszkodjál föl vagy le, a hogy tetszik.

S létrára mászva fölvitte Tupit a fára, ott letette a nem igen vastag ágra, aztán lement és a létrát is elvitte. Tupi ijedezve ámulgott az ingó, sima ágon, mozdulni sem mert, de még azt sem tudta, mikép álljon, hogy le ne pottyanjon a magasból. Szörnyű módon elkeveredett.

— Nem vagyok én macska, sem mókus! Nem mesterségem, de nem is kötelességem, hogy fára mászszam fel. Jaj! Mindjárt leesem! Kitéröm a nyakamat!

ÍNSÉGES CSAPA (Lásd a 31. lapon.)

Az is lett a vége, hogy leesett. Nyakát, lábát nem szegte ugyan, de akkorát zuhant, hogy szinte megnyekkent bele.

— Jobb szeretesz ugrálni, mint mászni? nevetett Béla. No, azt sem bánom. Hát foglak ugratni.

Szegény Tupi vinnyogott, sivalkodott kinjában s örült, mikor arra került a sor, hogy a szobában töltötték az időt. Csak-hogy ebben sem volt köszönet. Itt is találkozott nagyon kellemetlen mulatság.

— Megállj csak Tupi. Még meg sem vagy borotválva, sem megfrizérozva. No, mindjárt segítünk a bajon. Én leszek a borbély. Meglásd, milyen finom gavallért csinállok belőled!

Fölültette egy karos székbe, zsebevalót kötött a nyakába, s Tupi

maga is kíváncsian várta, mi lesz, míg Emilke nevetve nézte a bolondos játékot. Béla pedig egészen komolyan hozzá fogott a borbély mesterséghez. (Lásd a képet a czimlapon.) Neki ment az ollóval egyenesen a Tupi fejének. Az olló nem volt ugyan igazi olló, csak fából készült csipetű; mert elcsufítani Béla maga sem akarta volna szép kutyácskáját; de a mint a fa-ollóval végig csipegette Tupit, annak a fele sem volt tréfa. Tupi végre is megelégette és leugrott a székről, menekülni akart, de a nyakába kötött kendőtől nem tudott jól futni, gazdája csakhamar elcsipte.

— No ezért az engedetlenségért börtönre ítélek. Itt a sarokban lesz a tömlőcz . . . és két lábon fogsz állni fél óráig . . . az orrodra pedig egy darab pecsenyét teszek, de nem lesz szabad bekapnod. A porkoláb pedig én magam leszek. Nem fogsz kibujni a büntetés alól!

Szegény Tupi fájdalmasan nyöszörgött, de nem menekült a büntetéstől. Béla oda tolt a számolty, leült és a falnak támaszkodva, merően szemmel tartotta Tupit. Ez nem volt nagyon mulatságos játék, de ki akarta próbálni, hogy a kutyácska meddig győzi.

Egyszerre honnan, honnan nem kerülhetett oda: egy másik nagy koromfekete kutya állt ott, de négy lábon, Tupi mellett s részvétellel szólt:

— No, mi a baj, Tupi öcsém? Rossz fát tettél a tüzre és büntetést kaptál?

— Artatlanul szenvedek! felelé Tupi sóhajtván. Nem követtem el semmi rosszat, csak épp hogy menekülni akartam a kínzás elől.

— Ugyan, ugyan! Már ki merne téged kinezni?

— A kis gazdám maga! Épp az a baj!
— Ne hagyd magad! Ha ő bánt, bántsd vissza. Van jó fogad, mard meg.

— Oh, azt nem tehetem. Én hűséges kutya vagyok, nem pedig holmi ravasz hálátlan macska. A saját gazdám, bármit tesz is, meg nem marhatom.

— Hm, hm! Van igazad. Akkor hát csak egy mód van. Ha kegyetlen gazdád újra kinezni talál, nyald meg háromszor a kezét, és ugass hármat . . . aztán majd megvállik.

— Mi lesz aztán?

— Többet itt nem mondhatok. Elég is ennyi. Csak te kövesd hiven a tanácsomat.

Ezzel a nagy fekete vendég-kutya épp oly hirtelen, amint jött, el is tűnt. Tupi utána akart rohanni, de Béla megkapta a farkánál fogva és vissza rántotta — úgy, hogy szegény Tupi szinte vonított fájdalmában. Arra gondolt, amit a titokzatos fekete barátja tanácsolt. Nem arra, hogy megmarja kis gazdáját, hanem a rejtélyes segítség módjára. Harag helyett tehát hízlelve közeledett Bélához, megnyalta háromszor a kezét, aztán hármat ugatott.

Ami ezután történt, furcsa volt nagyon! Tupi egészen más valaminek érezte magát, mint eddig. De Béla is. Tupi, amint álmélkodva körülnézett, véletlenül a tükörbe pillantott s nem csoda, ha nem ismert magára. Már nem négy lábon járt, hanem kettőn. Czipó volt a két lábán, nadrágba, zekébe volt öltözve, nem volt hosszú feje, hegyes füle, se szőre. Amit a tükörben látott, az egy valóságos fiú volt, még pedig szakasztott olyan, mint Béla. És még tudta és érezte Tupi, hogy akit a tükörben lát, az senki se más, mint ő maga.

Megl
szavaka

— M

kicséré

Béla u

lehet e

négy l

Csak

kasztot

Tupi v

—

gyunk

urfi és

Béla

dunk.

És

szerre

magá

csodá

mi tő

jött l

—

Egés

volta

kis j

mert

B

jajgá

és t

az o

pedi

ruhá

eltü

kor

És

hog

hog

felő

eng

jáb

Meglepetve akart ugatni, de e helyett ilyen szavakat mondott:

— No már ez furcsa! Hiszen engem kicseréltek... én most olyan vagyok, mint Béla urfi. Már pedig két Béla urfi nem lehet egyszerre. Talán bizony ő lett helyettem négy lábú kutyuska.

Csakugyan, ott volt a sarokban szakasztott olyan kutyácska, amilyen eddig Tupi volt.

— Már látom, nincs különben. Ki vagyunk cserélve. Tehát most már van Tupi urfi és Béla kutyácska. No, ne félj semmit, Béla kutyuskám, a régi jó pajtások maradunk. Ide, Béla!

És valóban akképen volt... Béla egyszerre csak kutyává átváltozottnak érezte magát. Sehogy sem értette a dolgot és csodálkozva akarta kérdezni, hogy ugyan mi történt vele. De szó nem, csak ugatás jött ki a torkán.

— Jól tudsz ugatni, szólt Tupi urfi. Egészen úgy, mint én, mikor még kutyácska voltam. De mit vinnyogsz és vonitsz, ostoba kis jószág? Ezt nem szeretem. Elhallgass, mert különben kikapsz.

Béla pedig nem vonítani akart, hanem jajgatni és mérgeledni. Váltig ámult-bámult és töprengett. Hm; bizonyosan tudja, hogy az ott Tupi, csak hogy más alakot öltött, még pedig az ő, a Béla alakját öltötte fel, még a ruháit is. Ez nem járja, ezt nem lehet eltűrni. S ezt akarta megmondani; de mikor a száját kinyitotta, csak ugatni tudott. És az a vakmerő Tupi még azt mondta, hogy jól tud ugatni. Hát nem értette meg, hogy ezt mondta neki: »Hogy merted felöltöni az én alakomat és hogy mertél engemet ide varázsolni a magad igazi alakjába?»

De úgy látszik, Tupi urfi csakugyan nem értette az ugatást, mert nem hederített rá. Ekkor Bélának eszébe jutott, hogy mikor ő még régi fiu-alakjában élt, ő sem hederített a Tupi ugatására és vonítására.

De már ebbe nem nyugodhatik bele. Másnál talán jobban boldogul, akad aki megérti és meglehet, segít is ezen a boszorkányságon, kiszabadítja és vissza váltja régi alakjába. Hirtelen fölugrott tehát és eliramodott. Azaz csak el akart iramodni... mert amint nagy sebessen megindult, hirtelen borzasztó fájdalmat érzett és nem tudott tovább mozdulni. Tupi urfi pedig gunyosan mondá:

— Ohó, kutyácskám! Hová? Hát nem tudod, hogy az én engedélyem nélkül nem szabad távoznod?

És farkánál fogva magasra emelte, aztán vissza dobta a sarokba.

Ez azonban csak kezdete volt a szenvedésnek. Tupi urfi, mióta állapotot cseréltek, éppenségesen úgy tett mindent, mint azelőtt Béla, és nagyon mulatságosnak találta az ilyen játékot. Béla azonban nem tudott oly gyorsan bele szokni négy lábú állapotába, ámbár eszébe jutott, hogy ez mind nem ujság, csakhogy eddig ő mulatott és Tupi jajgatott. Ő sem értette meg, mikor Tupi jajgatott, és most ez a gonosz Tupi éppen úgy nem akarja megérteni, mennyi fájdalmat okoz neki.

— Csakhogy én nem türom el, gondolá az elvarázsolt, szerencsétlen Béla. Nem én! Ha ő bánt, én is bántom.

S mikor Tupi urfi egy nagy nyers burgonyát tömött a kutyuska szájába, azt kívánva, hogy nyelje le: Béla dühösen megmordult és a fogait vicsorgatta.

— Micsoda? szolt Tupi urfi. Morogni mersz? Hát nem tudod, hogy hűséges kutyácskának ezt nem szabad tenni? No, ezért kikapsz.

Rá akart ütni a kezével, de Béla gyorsabb volt, és fölugorva, erősen megmarta, úgy, hogy Tupi urfi kezéből kicsordult a vér. Ijedten fölsikoltott, jajgatott, s a sikoltás hallatára a szomszéd szobából besietett a Béla apja. Rögtön látta, mi történt.

Csak hogy Tupi urfit vélte Bélának, nem sejtve, miféle csodálatos varázslat történt itt.

— Megmart a kutya? Baj, mert hátha veszett? És csakugyan... ni, hogy villognak a szemei. Rögtön hozom a pisztolyt és agyonlövöm.

Tupi szívében fölébredt a régi nagy szeretet Bélához. Kérlelni kezdte az apát.

— Oh ne... ne öld meg... nagyon kinoztam, azért dühödött meg... és most ő csak kutyácska, nem tudja, mit szabad tennie.

— Mit fecsegsz? Hogy most kutyácska? Hát mikor lett volna egyéb? Egészen meg vagy zavarodva. Ez a kutya még nagy bajt okozhat. Rögtön elpusztítom.

És Béla ezt hallotta, látta, amint apja a pisztolyt leveszi és megtölti. Rémulten ugrált ide-oda, menekült volna, de az ajtó zárva volt. Szükölve jajgatott:

— Oh, ne lőjj rám kedves apám! Hiszen én nem vagyok az, aminek látszom... te is Tupinak gondolsz, pedig az igazi Tupi amott áll, ellopta az én alakomat... oh, szörnyűség volna, hogy ő helyette engem ölnél meg. Azaz nem is ő helyette... ő persze nem tett semmi rosszat, még akkor sem mikor én kinoztam őt, mint ő most engem... De hát nem birtam elviselni ezt az állapotot... Kegyelem!

Mind ezt azonban nem értették meg fájdalmas vinyogásából s látta, amint a pisztoly elsült és erre halálos ijedelmében elterült a földön, nagyot koppanva a fejével...

... Igen, a fejével nagyot koppant és — fölébredt. Ott feküdt a földön a zsámoly mellett, melyről álmában lefordult. És mellette szelíd, okos tekintettel ott feküdt Tupi, az igazi Tupi.

Béla talpra ugrott és szemeiből kidörzsölte az álmot.

— Juj, de borzasztót álmodtam!... Milyen jó, hogy csak álmodtam! No, hiszen olyan fölfordult állapotot csak álmodni lehet. De talán onnan volt, hogy bántott egy kicsit a lelki-ismeret. Ne félj, Tupi, többé nem foglak kinozni. Jó pajtások leszünk, meg fogom érteni panaszos hangodat és játékból sem leszek többé kegyetlen. Akkor talán álomban sem esik meg többé rajtam ilyen fölfordult história.

AZ ELVESZETT UTAS.

(Képpel a 29. lapon.)

RATTOGOTT az ostor, vígan kaffogva ugrált lefelé a lépcsőn Snuczi. A szánkóban jól bepólyálva ott ült már a kis Manczika.

— Nellike, jösz-e vagy nem jösz? Be van fogva, indulunk! Ha nem jösz, itthon maradsz.

— Megyek már, megyek! (Lásd a képet a 29. lapon.) Hiszen látod, már itt vagyok; csak a kesztyűmet huzom föl. Ne légy olyan türelmetlen Aladár!

— Jaj de csak sok idő is kell nektek leányoknak az öltözéshez! Szaporán! A pejko már nem vár.

Az a pejko nem volt senki más, mint maga Aladár, aki befogta magát lovacskának a kis szánka elé, hogy kis hugocskáját megszánkáztassa, no meg hogy maga is mulasson egy kicsit. Mert pompás multság a ropogós havon szánkázni vagy szán-

káztatni. Nem adta volna ezt Aladár a városi ismerőseinek semmiféle mulatságáért. Azok persze nem ismerik az ilyen egészséges játékot, még a havat is alig. Mert a nagyvárosi utcákon alig hogy lehullt az a gyönyörű hó, mindjárt össze söprik, elhordják. De ott falun Nelliéknél nem bántja senki.

Amint lehullott, attól kezdve szépen elborítva tartja a földet, megfagy és csillog a büvösen ragyogó téli nap-sugárban. Nagyon természetes, hogy ez mind csak arra való, hogy aki teheti, szánkázzék, hó-

babát építsen, mert ez télen a legkellemesebb játék.

Leérkezett Nellike is a tornáczról és megindultak. Ha már Aladár volt a lovacska, akkor Nellike csak a kocsis lehetett, tehát hátul kellett szaladnia.

— De akkor add nekem az ostort! mondá.

— Már azt nem adom! Nem tudsz te olyan nagyokat pattintani.

— De a ló csak nem maga tartja az ostort! Soha sem láttam.

— Négy lábu lónál magam sem igen emlékszem, hogy láttam. De hát éppen csak az a különbség köztem és az igazi pejko közt, felelt Aladár nevetve.

A kis Manczika nem bánta, akár a kocsis, akár a ló pattog az ostorral. Nagyokat kaczagott örömben, mikor sebesen siklott vele a szán. Kimentek messzire a faluból, mert ott künn még nagyobb volt a hó, kellemesebb a szánkázás.

Nellike azonban nem találta nagyon mulatságosnak, hogy ő mindig csak hátul szaladjon.

— Inkább ketten leszünk lovacsák. Én is huzom, mondá.

— Nem bánom. Akkor még könnyebb lesz, még gyorsabban futhatunk.

Húzták tehát együtt és csakugyan, ketjöknek olyan könnyű volt, hogy alig érezték. A kis Manczikának is tetszett eleinte a gyors szánkázás. De nem sokáig tetszett. A sebes futásban bizony nem igen nézheték, mikor szaladnak neki valami hótul takart kőnek, göröngynek, mélyedésnek, s ilyenkor a szánka nagyot zökkent; majd meg egy-egy hirtelen kanyarodásnál szinte röpült féloldalra s a kis Manczika minduntalan majd hogy ki nem esett. Most már sikoltozott is ijedtében s kérte, hogy lassabban fussanak. De a neki szilajodott lovacsák csak nevték s annál gyorsabban futottak.

— Nem lesz semmi bajod! Csak ne félj! Ne kiabálj!

No, egyszerre aztán nem is kiabált többé Manczika. Bizonyosan bele szokott a sebes utazásba.

— Így kell rászoktatni a kicsikét hogy ne legyen olyan gyáva, szólt Aladár.

— Az ám! Majd dicsekedni fog maga is vele. Ugy-e Manczika?

Manczika nem felelt, ami egy csöppet sem volt csodálatos. Mert amint hátra fordultak feléje, hát — a szánka üres volt. Nellike és Aladár egymásra bámultak. Hol a kicsike? Eleinte sehogy sem értették. De aztán nagyot nevettek.

— Kiesett! No megkeressük, vissza ültetjük, aztán kissé lassabban hajtunk.

Megindultak vissza felé, amerről jöttek. Már jó darabon mentek, jobbra-balra nézettek, de a kicsikét nem látták. Mentek tovább, de csak nem látták. Benéztek az ut árkába. Ott sem volt. Már eljutottak a faluhoz s jól emlékeztek, hogy itt Manczika még benn ült a szánkában. Még sincsen sehol.

Most már nem nevettek. Inkább sápadoztak, bármennyire pirosra csipte is arcukat a hideg. Sőt reszkettek is, de nem a hidegtől.

— Menjünk megint vissza, szólt Aladár. Itt köll lennie az ut mellett.

Vissza fordultak. Aggódó figyelemmel néztek jobbra-balra, kiáltozták Manczika nevét, elértek odáig ahol először vették észre a bajt... de a kicsikének nyoma sem volt. Még a piczi lába nyoma sem látszott a hóban. Manczika szörin-szálán elveszett.

— Mi lesz most! Mi lesz most! jajgatott Nellike. Hogy mondjuk ezt meg a mamának!

Aladár nem volt olyan bölc, hogy erre felelni tudott volna. Ő nem jajgatott ugyan, de talán még jobban meg volt ijedve.

Még egy ideig kerestek-kutattak. Már sötétedni kezdett s végre is belátták, hogy már minden hiába. Meg is fáztak szörnyen... nem tehetek egyebet, mint hogy nagy busan szepegeve haza mentek. És amint a mama elé értek, zokogva, bűnbánólag mesélték el a szerencsétlenséget. Készek mindenre, elszenvednek minden bűntetést, óh de hogy teremtsék haza a kedves kicsikét!

— A
ozsonnán
nátok ma
gyobb bü
baj ninc
mikor k
Ölébe ve
hogy ne
magatok
mértéket
séget m
Meg b
tul mért

LEGY

va
de meg
ismerik.
hogy go
nem ta
szörnyen

Most
is van.

panasz

— E
— H

tovább!

— A
nem ve
találunk

— E
Megl

vadkan

— J

itt szép

elég, r
lálók, a

Ijedt

talok.

maradj

követke

egyebet

előbb-
helyre,
Néha

— A kis Manczikát? Az most épp az ozsonnánál ül, szólt a mama. De a ti ozsonnátok ma elmarad. Szerencsétek, hogy nagyobb büntetés nem szükséges, mert nagyobb baj nincs. Az öreg béresné épp arra ment, mikor kiráztátok a szánkóból Manczikát. Ölébe vette és haza hozta, mert jól látta, hogy nem az ő kedvét töltitek, hanem a magatokét, de az ő kárára; s nem tudtok mértéket tartani a játékban. A nagy ijedséget megérdemeltétek.

Meg bizony! Nem is felejtették el. S azontúl mértéket tartottak a jó kedvben is.

INSÉGES CSAPAT.

(Képpel a 24—25. lapokon.)

IMEGELŐL ment a hatalmas agyaras, vén vadkan. Ő ismeri legjobban az erdőt, de meg az egész környéket is. És őt is jól ismerik. Ki is térnek előle, mert tudják, hogy goromba és vakmerő legény, akivel nem tanácsos össze akadni, mert agyara szörnyen veszedelmes fegyver.

Most meg éppen nagyon rossz kedvben is van. Hátulról, a csapat végéről, visitva panszzkodnak a fiatalok:

— Ehes vagyok! Nagyon éhes vagyok!

— Hát még én! Már én nem is megyek tovább!

— Az a nagyapó nem tud semmit! Mért nem vezet olyan helyre, ahol enni valót találunk?

— Én azt mondom, ne menjünk tovább!

Meghallotta ezt a csapat élén az öreg vadkan. Mérgesen ráfordult a fiatalokra:

— Jól is teszitek, maradjatok, röff! Van itt szép keményre fagyott hó és száraz galy elég, röff! Az nektek elég jó. Amit én találok, az nem nektek való, röff!

Ijedten hallgattak el az elégedetlen fiatalok. Az kellene még, hogy magukra maradjanak! Akkor már éppen nagybőjt következnek, mert ők semmit sem látnak egyebet mint fagyos havat. Az öreg pedig előbb-utóbb mindig elvezeti őket olyan helyre, ahol akad egy kis harapni való. Néha sok bolyongásba kerül az igaz, de

végre mégis csak rábukkan, hol találni a hó alatt még az őszkor lehullott makkot, csak szorgalmasan kell turkálni; mikor meg esteledik, kivezeti őket a mezőre, hol a káposztás földön maradt torzsákon igen jól lehet lakmározni. Még a burgonya és répaföldeken is érdemes turkálni, mert az emberek ott is a földben felejtenek egy-egy jó falatot. Nehéz ugyan kiturni, mikor keményre fagyott a rög; de az öreg mindig azzal biztatja őket, hogy köszönjék meg habár fáradsággal is jutunk hozzá a mindennapi eleséshez.

— Elég keserves, hogy ilyen fáradsággal kell hozzá jutni, duzzogott egy elégedetlen. Hallottam én, hogy vannak nekünk atyánkfiai, akiknek nagyon jó dolguk van... ott élnek a falvakban s nem kell az emberek elől bujkálniok, sőt kényelmes meleg ólakban laknak és annyit kapnak enni inni, amennyi csak beléjük fér.

— Én is hallottam, szólt egy másik. Hej! ha nekünk olyan jó dolgunk volna, mint rokonainknak, a szelid sertéseknek!

— Oktalan fiatalok! röffent közbe a vén agyaras. Hát aztán tudjátok-e, miért van nekik olyan jó dolguk?

— Bizonyosan mert az emberek szeretik őket.

— No, az igaz, szeretik, de nem éppen őket, hanem a sonkát, kolbászt, hurkát. Ami életünk nehéz, télen inséges, de szabadok vagyunk, s ha vigyázunk, eléünk sokáig. Látjátok, hogy én milyen öreg lettem. Azok a gyáva, kényelemszerető szelid sertésrokonaink nagyon jól élnek egy kis ideig, annyi jót kapnak, hogy mindennap torkig laknak s úgy meghíznak, hogy végre mozdulni is alig bírnak. De azt hiszitek, hogy azok a furfangos emberek csupa barátságból teszik azt velök?

— Hát ugyan mért?

— Csak azért, hogy mikor a torkos sertés atyánkfia már úgy meghizott, hogy majd megful, akkor leölik, felapritják és megsütitik. No, hát kinek van kedve, hogy megsüssék?

Már erre egyiknek sem volt kedve.

— Hm! Már mégis csak inkább küzdünk és szűkölködünk, hogysen peccenyének hizlaljanak. Inkább szabadság szegénységgel, mint bőség rabságban, hol másnak a kezében van életünk.

— Ugy van, ficzkók, szólt az öreg. Szabadságunkban is elérhet ugyan a veszedelem, de legalább védekezünk, és nem egy vadász bánta már meg, hogy ellenünk tört. Tehát ne zugolódjatok és ne kívánjátok a kényelmes jólétet, mikor annak szabadságotok volna az ára, röff!

PANASZ.

Sem nem megrovás, sem nem intés az, melyet itt nyilvánítani akarok, hanem panasz. Az *Útvesztő* megfejtését ugyanis öt kis olvasóm úgy küldte be, hogy az illető oldalait, melyen a pályázati feladványt közöltem, *kivágta* vagy *kitépte*, bár közlésekor arra figyelmeztettem, hogy vékony, átlátszó papírosra rajzoljátok le, nehogy kár essék a példányokban. Nem értem, hogy lehetett lelkők ilyen cselekedni: tönkre tenni egy egész kötetet, mely ilyenformán csonkává lett.

A sok közül csak öten vannak ugyan, akik ekkora szeretetlenséget tanusítottak az ő kedves házi barátjok, a »Kis Lap« iránt — de ez az öt is fájdalmasan esik nekem.

Reményelem, hogy ebben az ötben mulik, s e panaszomon megilletődve, egyötök sem indul el a Rontó Pál példáján.

S mivel csak panaszkodom, nem büntetek egyszersmind: az öt kis barbárnak megfejtéseit, nem akarván őket a versenyből kirekeszteni, tekintetbe veszem, remélvén, hogy soha ilyen durvaságra nem vetemednek többé. Sőt, akik e Rontó Pálok külön megkérnek és kérelmek: azoknak a megcsontott példányok helyett újat küldetek a kiadó-hivatallal.

Forgó bácsi.

Figyelmeztetés.

A »KIS LAP« megfejtési jutalma: „Egy magyar diák élete Mátyás király korában.“ Régióta jelent meg ifjúsági olvasmány, mely anynyira megnyerte volna a bíráló nagyok és az olvasó kicsinyek tetszését. Ugy tartalomra mint díszre, egyike a karácsonyi könyvpiac legkapósabb kötetének. Csupa érdekes kalandok, tanulságos események s szép metszetek láncolata az.

Jutalmul az nyeri, akinek nevét a »KIS LAP«-nak legkisebb szedő-fücskája húzza ki a Forgó bácsi öblös kucsmájából.

A húzás Forgó bácsi és hűséges fő-dolgozó-társa: Tamás bácsi és a »KIS LAP« főszerdöje: Baura Antal ur szigorú felügyelete alatt esik meg.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kedves gyermekeim! Ezen a héten is annyi jelével halmoztatok el a szeretetnek és hűséges ragaszkodásnak, hogy nem tehetek egyebet, mint ismételni m. heti soraimat: köszönöm, köszönöm, ezerszer köszönöm! — **Etel néni.** Ha úgy volna is, amint tudja: képrejtvényben mindig meg van engedve a helyesírásnak némi lazasága. Van hangzó, melyet nem csupán a szigorú vers-méretben, de prózában is tetszés szerint szabad hosszúnak (hosszúnak) vagy rövidnek venni. *Bizik* v. *bízik*, *teszen* v. *tészen*, *leszen* v. *lészen*. *bubánat* v. *búbánat* stb. A Királyhágón túl lakó véreink inkább a nyújtott (nyújtott) hangzók felé hajolnak (hajólnak), mint a ()-be zárt példák is mutatják. Ilyen az *ur* is. *Úraim*, *úradalom*: épp oly szokatlan mint az *íradalom*. Mindenfelé csak így hallhatja s így is olvashatja: *uradalom*, *íradalom*. Tehát téved, ha azt tartja, hogy a »talány nem egészen helyes.« Helyes az, csak a »talány« szó nem helyes, mert annak igazság szerint »talalány«-nak volna a neve, mert nem »tal«, hanem »talál« annak a gyöke. Nem is járatos. Épp ez okból »rejtvényeket« közül a »Kis Lap«, mert e szó gyökere a »rejt«. Az »adalom« szót nem ismerem. Nyilván egy tőből hajtott a »talány«-nyal. — **Beck Pál.** A »Forgó bácsi könyvtára«, mely mely most az Athenaeum tulajdonába ment át: él, virágzik és gyarapodik. Most van megjelenőben annak 11. és 12. kötete, igen takaros kiállításban és kedves rajzokkal. Az eddigi forgalomban levő 10 kötetet bármely könyvkereskedés révén lehet meghozatni. A kötetek egymástól függetlenek s egynek-egynek ára 80 kr. Reményelem, jó magadviseletével rászolgáltál, hogy szüleid megjutalmazzanak velők. — *Több levélről a jövő számban.*

GYÁSZ.

Éppen akkor, midőn már zengett a levegő a szent Karácsonyra készülődő angyalok énekétől: repült fel közéjük egy kedves, jó gyermek

BAKSAY JOLÁNKA

élete 12-ik évében, hosszas szenvedés után. Tán a szent estén azokkal egytomben lebegett ott szerettei fölött és körül, hogy megvigasztalja őket.

Nyugodjanak békén porai!

F. b.